



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԶՐԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ՝ «ՀԱՅԶՐՄՈՂԿՈՅՈՂԻ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆԸ ՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾ ՎԱՐԿԱՅԻՆ, ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԾՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՋԵԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ /ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԶՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԵՎ ԶՐԱՀԵՌԱՑՄԱՆ ԵՐՐՈՐԴ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՈՔՐ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԶՐԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐ, ԶՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԵՎ ԶՐԱՀԵՌԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ՓՈՒԼ/ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2015թ. մարտի 20-ի թիվ 7/6 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի՝ «Հայջրմուղկոյուղի» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից օտարերկրյա պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը տրամադրված վարկային, դրամաշնորհային և դրանց շրջանակներում ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների օգտագործման /համայնքային ջրամատակարարման և ջրահեռացման երրորդ վարկային ծրագիր, Հայաստանի փոքր համայնքների ջրային ծրագիր, ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծրագիր՝ երկրորդ փուլ/ նկատմամբ ուսումնասիրությունը:

Վերահսկողության առարկան՝ Համայնքային ջրամատակարարման և ջրահեռացման երրորդ վարկային ծրագրի, Հայաստանի փոքր համայնքների ջրային ծրագրի, ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծրագրի՝ /երկրորդ փուլ/ վարկային, դրամաշնորհային և ՀՀ պետական բյուջեից համաֆինանսավորման գումարների օգտագործմանն ուղղված գործարքներն ու ընթացակարգերը:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի աշխատակազմ և «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 30.03.2015-31.12.2015թթ.:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ ծրագրերի իրականացման սկզբից մինչև վերահսկողության ավարտը:

Վերահսկողությամբ ծավալը՝ Վերահսկողությամբ ընդգրկվել են հետևյալ ծրագրերը՝

- Համայնքային ջրամատակարարման և ջրահեռացման երրորդ վարկային ծրագիր,
- Ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծրագիր՝ երկրորդ փուլ,
- Հայաստանի փոքր համայնքների ջրային ծրագիր:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝

Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել է դիտարկման և վերլուծության ձևը: Դիտարկման փուլում իրականացվել է «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) կողմից ստացված՝ ծրագրերի իրականացման վերաբերյալ տվյալների ուսումնասիրություն: Վերլուծության փուլում վերլուծվել և ամփոփվել են դիտարկման արդյունքները:

Դիտարկման արդյունքները՝

Համայնքային ջրամատակարարման և ջրահեռացման

երրորդ վարկային ծրագիր

Ծրագիրն իրականացվում է Համաշխարհային բանկի (Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի) վարկային, ինչպես նաև՝ ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորման միջոցների հաշվին: Ծրագրի ընդհանուր գումարը կազմում է 18.0 մլն ԱՄՆ դոլար, որից՝ վարկային միջոցներ՝ 15.0 մլն ԱՄՆ դոլար, ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորում՝ 3.0 մլն ԱՄՆ դոլար:

Ծրագրի նպատակն է՝ օժանդակել Ընկերության սպասարկման ընտրված տարածքներում ջրամատակարարման որակի և առկայության բարելավմանը: Ծրագրի շահառուներ են հանդիսանում Ընկերության ծառայություններից օգտվող մոտ 133000 սպառողներ, որոնք բնակվում են Ծրագրի համար ընտրված երեք քաղաքներում՝ Աշտարակում, Մասիսում և Էջմիածնում, ինչպես նաև դրանց հարևանությամբ գտնվող գյուղական բնակավայրերում: Ծրագրի արդյունքում ավելանալու է այդ շահառուներին մատուցվող ծառայությունների օրական տևողությունը, բարելավվելու է մատակարարվող ջրի որակը, նվազելու է մարդկանց խոցելիությունը ջրի աղտախարման վտանգների առջև և բարելավվելու է բաժանորդների սպասարկումը: Ծրագրի արդյունքում մոտ 20600 բաժանորդների մոտ տեղադրվելու են նոր ջրաչափեր:

Ծրագրով կատարված առաջընթացը գնահատելու համար սահմանվել են ելքային հետևյալ ցուցանիշները՝

- ընտրված տարածքներում ավելացնել խմելու ջրի մատակարարման օրական միջին կշռված տևողությունը՝ հասցնելով այն 12.30 ժամից 16.60-ի,
- ընտրված տարածքներում կրճատել չհաշվառված ջրի միջին կշռված ցուցանիշը 83.5%-ից 70%-ի,
- ավելացնել հաշիվների ներկայացման և վճարների հավաքագրման մակարդակը՝ 93.5%-ից 98%-ի:

Ծրագրի բաղադրիչներն են՝

Մաս Ա. Ջրամատակարարման համակարգերին ուղղված ներդրումներ Մասիս, Էջմիածին և Աշտարակ քաղաքների ու նրանց հարևանությամբ գտնվող բնակելի վայրերի ջրամատակարարման ցանցերի վերականգնման աշխատանքների նախագծում, իրականացում և վերահսկողություն՝ վերականգնելով շահագործման արդյունավետության հետ կապված ջրամատակարարման ցանցերը և կրճատելով չհաշվառված ջրի ծավալները՝ ֆիզիկական ենթակառուցվածքի ֆինանսավորման միջոցով:

Ըստ ՀԲ ծրագրի գնահատման հաշվետվության այս տարածքներն ընտրվել են առաջնահերթության հետևյալ չափանիշներից ելնելով՝

- բնակավայրում բոլոր սպառողներին կամ դրանց զգալի մասին տրամադրվող օրական ջրամատակարարման կարճ տևողությունը և ծրագրի արդյունքում ջրամատակարարումն օրական 18-20 ժամի հասցնելու հնարավորությունը,
- ջրամատակարարման համակարգի հետագա կրիտիկական քայքայման վտանգը, որը կհանգեցնի սպառողներին ջրամատակարարման խափանմանը և մատակարարվող ջրի որակի վատթարացմանը (ընտրված ջրամատակարարման սխեմաների տարիքը կազմում է 40-ից 50 տարի),
- չհաշվառված ջրի բարձր տոկոսը, որը ծրագրի արդյունքում 85-87%-ից կանխատեսվում է, որ կնվազի մինչև 70%.
- Էլեկտրաէներգիայի սպառումը կրճատելու անհրաժեշտությունը և ծրագրի արդյունքում դրան հասնելու հնարավորությունը:

Ծրագրի գնահատման հաշվետվության համաձայն, **Մասիս քաղաքում** և հարևան գյուղերում սպասարկումը 100%-ով կատարվում է մեխանիկական եղանակով (պոմպերի միջոցով), ինչը հանգեցնում է տարեկան 3.7 մլն կվտ/ժ էլեկտրաէներգիայի սպառման՝ 88.0 մլն դրամ արժեքով, իսկ կորուստների մակարդակը (չհաշվառված ջուրը) կազմում է 84%: Չնայած ջրամատակարարման օրական միջին տևողությունը 21.7 ժամ է, քաղաքի մեկ թաղամասի (բնակչության մոտ 20%, երկաթգծի կայարանի թաղամաս) ջրամատակարարման օրական միջին տևողությունը կազմում է 6 ժամ: Այնթափ գյուղում, բարդ լանդշաֆտի և տեղագրության հետևանքով, Ընկերությունը չի կարողանում սեփական արտադրության ջուրը հասցնել բաժանորդների քանակակազմի 20%-ին: Ընկերությունը ջուր է գնում «ԵրևանԶուր» ընկերությունից՝ տարեկան վճարելով 8.5 մլն դրամ: Ծրագրում ընդգրկված մյուս գյուղերում նույնպես անընդունելի է կորուստների ծավալը, այն կազմում է 85-87%:

Ծրագրի շրջանակներում պլանավորվում են վերականգնողական հետևյալ աշխատանքները՝

- բաշխիչ ցանցերի վերականգնում և գոտիավորում՝ հաշվի առնելով գրունտային ջրերի բարձր մակարդակը,
- տնային նոր միացումներ՝ տուփերում ջրաչափերի տեղադրումով,
- կարգավորիչ օբյեկտների հիմնանորոգում կամ նորերի կառուցում:

Աշտարակ քաղաքում Ընկերությունն անկարող է ավելացնել սպասարկման օրական ժամերը ջրի անբավարար քանակության հետևանքով, քանի որ հիմնական խողովակաշարի վերին հատվածում գտնվող գյուղերը սպառում են խմելու ջրի զգալի ծավալներ: Կորուստների մակարդակը դարձյալ մոտ է 85%-ին: Այդ պատճառով Ծրագիրն աջակցելու է Աշտարակից վերև գտնվող գյուղերում ջրի խնայողությանն ուղղված միջոցառումների իրականացմանը և արդյունքում ստացված ջրի լրացուցիչ ծավալների օգտագործմանը՝ Աշտարակ քաղաքում ջրամատակարարման տևողությունն ավելացնելու և որակը բարձրացնելու համար:

Ծրագրի շրջանակներում պլանավորվում են վերականգնողական հետևյալ աշխատանքները՝

- բաշխիչ ցանցի վերականգնում, տնային նոր միացումներ՝ հողատարածքի սահմանին գտնվող ջրաչափերի տուփերի ներսում տեղադրված ջրաչափերով,
- Աշտարակ քաղաքում և գյուղերում բաշխիչ ցանցի հստակ գոտիավորում՝ ճնշումների ավելի պատշաճ կառավարման համար,
- օրվա կարգավորման ջրամբարների և համապատասխան կարգավորման հատվածամասերի վերանորոգում (ներթողման-դուրսթողման խողովակների համար նոր փակիչ կափույրների տեղադրում՝ լողանավոր կափույրներով և ծախսաչափերով):

Էջմիածին քաղաքում առկա է ջրահոսքի վերին հատվածում գտնվող գյուղերի հետ կապված նույն խնդիրը: Այդ գյուղերն ունեն գրեթե շուրջօրյա ջրամատակարարում, սակայն Ընկերությունն ունի չհաշվառված ջրի բարձր ցուցանիշ: Էջմիածին քաղաքում բնակելի շենքերի նկուղներում տեղադրված է բուստերային 75 պոմպ: Այս պոմպերի սպառած էլեկտրաէներգիայի ծախսը տարեկան կազմում է 18.0 մլն դրամ: Բաշխիչ ցանցի բարելավումների և պատշաճ գոտիավորման արդյունքում Ընկերությունը կկարողանա աշխատել առանց նման բուստերային պոմպերի և ավելի հուսալի սպասարկում ապահովել շենքերի բարձր հարկերի բնակիչներին:

Ծրագրի շրջանակներում պլանավորվում են վերականգնողական հետևյալ աշխատանքները՝

- Բաշխիչ ցանցի գոտիավորում,

- 50-200մմ տրամագծով, 30կմ երկարությամբ բաշխիչ ցանցի վերականգնման աշխատանքներ՝ ներբակային և անհատական պոմպերի շահագործումը կանխելու համար,
- «Նոյակերտ-Բաղրամյան-Այգեկ» ջրային մայրուղու 300մմ տրամագծով 4կմ երկարությամբ թուջե խողովակաշարի հատվածի վերակառուցում՝ 15-20 լիտր/վ կորուստները կանխելու համար,
- Այգեշատ, Դաշտ, Շահումյան և Նորակերտ գյուղեր՝
 - ✓ Այգեշատ գյուղի մոտ 3կմ երկարությամբ և 50-110մմ տրամագծով բաշխիչ ցանցի վերակառուցում,
 - ✓ Դաշտ գյուղի մոտ 3կմ երկարությամբ և 50-110մմ տրամագծով բաշխիչ ցանցի վերակառուցում,
 - ✓ Շահումյան գյուղի մոտ 5կմ երկարությամբ և 50-110մմ տրամագծով բաշխիչ ցանցի վերակառուցում,
 - ✓ Շահումյան գյուղի 110մմ տրամագծով արտաքին ջրային մայրուղու 1.3կմ երկարությամբ հատվածի հիմնանորոգում,
 - ✓ գյուղերին ջուր մատակարարող ջրային մայրուղիների միացման կետերում բաշխիչ օբյեկտների վերանորոգում կամ նորերի կառուցում:

Մաս Բ. Ծրագրի Իրականացման Մարմնին ուղղված ներդրումներ

- Առևտրային կորուստների կրճատմանն ուղղված ջրաչափերի փոխարինում և ջրաչափերի խցիկների տեղադրում:
- Պոմպակայանների և ջրամբարների ավտոմատացում:
- Սարքավորումների և մեխանիզմների գնում՝ բարելավված որակի և կառավարման համակարգի նպատակների համար:

Այս բաղադրիչով ֆինանսավորվելու է՝ (i) պիլոտային հիմունքներով ջրաչափերի փոխարինումը և ջրաչափերի տուփերի տեղադրումը Ընկերության սպասարկման տարածքի մի շարք քաղաքներում և գյուղերում՝ սպառման ավելի ճշգրիտ չափման/հաշիվների պատրաստման (այդ թվում՝ ջրաչափերի ցուցմունքի ավտոմատացված ընթերցման սարքերի տեղադրման) միջոցով առևտրային կորուստները կրճատելու նպատակով, (ii) շահագործման արդյունավետությունն ու օգտավետությունը բարձրացնելու նպատակով ծրագրի շրջանակներում

վերանորոգված պոմպակայանների և ջրամբարների ավտոմատացումը, (iii) Ընկերության շահագործման և պահպանման բարելավված համակարգի համար սարքավորումների և մեքենաների ձեռքբերումը:

Դիտարկման փուլում ուսումնասիրվել են Մասիս քաղաքի և հարակից չորս գյուղերի, Էջմիածին և Աշտարակ քաղաքների և հարակից ութ գյուղերի (2 լոտ) ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման աշխատանքների համար հայտարարված միջազգային մրցույթների, ինչպես նաև ջրաչափերի ձեռքբերման մրցույթի գործընթացը:

Ուսումնասիրության արդյունքում պարզվեց՝

1. Մասիս քաղաքի և հարակից չորս գյուղերի ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման աշխատանքների համար մրցութային փաթեթ ձեռք են բերել 5 ընկերություն, սակայն հայտ ներկայացրել են հետևյալ 3 ընկերությունները՝

- «Բլեսկ» ՍՊԸ /Հայաստանյան մասնաճյուղ/ - 1,232,386.5 հազ. դրամ
- «ԱԻՍ» ՍՊԸ-«Արարատ Ճանշին» ՍՊԸ, ՀՁ - 1,135,659.7 հազ. դրամ
- «ՇՄՇ-23» ԲԲԸ - 1,173,763.3 հազ. դրամ

Ամենացածր գին առաջարկած «ԱԻՍ» ՍՊԸ-«Արարատ Ճանշին» ՍՊԸ ՀՁ-ի հայտը գնահատվել է որպես էապես համապատասխանող, արդյունքում պայմանագիրը շնորհվել է վերջինիս՝ 1,135,659.7 հազ. դրամ արժեքով:

2. Էջմիածին և Աշտարակ քաղաքների և հարակից ութ գյուղերի ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման (2 լոտով) աշխատանքների համար մրցութային փաթեթ ձեռք են բերել 8 ընկերություն, սակայն հայտ ներկայացրել են հետևյալ ընկերությունները՝

Լոտ 1՝

- «Բլեսկ» ՍՊԸ - 1,143,608.9 հազ. դրամ
- «SINOHYDRO CORPORATION LIMITED» ընկերություն - 2,201,474.7 հազ. դրամ
- «Ազաթ -777» ՍՊԸ - 1,174,597.1 հազ. դրամ

Լոտ 2՝

- «ՇՄՇ-23» ԲԲԸ - 1,202,768.6 հազ.դրամ
- «Բլեսկ» ՍՊԸ - 1,183,757.4 հազ. դրամ

- «Եղվարդշին» ԲԲԸ - 1,174,029.6 հազ. դրամ
- «SINOHYDRO CORPORATION LIMITED» ընկերություն - 2,111,486.7 հազ. դրամ
- «Ազաթ-777» ՍՊԸ - 1,131,402.9 հազ. դրամ:

Գնահատման արդյունքում Լոտ 1-ով «Էջմիածին քաղաքի և հարակից չորս գյուղերի ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման» աշխատանքների պայմանագիրը շնորհվել է «Բլեսկ» ՍՊԸ-ին՝ 1,143,608.9 հազ. դրամ նվազագույն գնով:

Իսկ Լոտ 2-ով «Աշտարակ քաղաքի և հարակից չորս գյուղերի ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման» աշխատանքների պայմանագիրը շնորհվել է «Ազաթ-777» ՍՊԸ-ին՝ 1,131,402.9 հազ. դրամ նվազագույն գնով:

3. Ջրաչափերի ձեռքբերման մրցույթի (Լոտ 1: 19500 կոմպլեկտ C կարգի անհատական ջրաչափերի, Լոտ 2: 1250 կոմպլեկտ անլար M-B ընդունիչով էլեկտրոնային գերծայնային ջրաչափերի և 2 հատ M-B ընդունիչների) **գործընթացի ուսումնասիրությունից պարզվեց՝**

Մրցութային փաթեթ ձեռք են բերել 12 կազմակերպությունները, սակայն մրցույթով հայտարարված վերջնաժամկետին՝ 22.05.2013թ.-ին, հայտ ներկայացրել են 8 կազմակերպություններ, որից՝

Լոտ 1:

1. «Աշոցք» ՍՊԸ (ԼՂՀ) – 401.65 հազ. ԱՄՆ դոլար
2. Redinet Holding Limited (Կիպրոս) – 300.96 հազ. ԱՄՆ դոլար
3. Trio Project LLC (ՀՀ) – 340.55 հազ. եվրո
4. Itron France (Ֆրանսիա) – 552.35 հազ. եվրո
5. BMETERS S.r.l. (Իտալիա) – 269.9 հազ. եվրո
6. ООО «Эльдекор XXI плюс» (Ռուսաստան) – 323.3 հազ. ԱՄՆ դոլար
7. «Երէներգո» ՓԲԸ (ՀՀ) – 440.69 հազ. ԱՄՆ դոլար:

Լոտ 2:

1. «Աշոցք» ՍՊԸ (ԼՂՀ) – 285.0 հազ. ԱՄՆ դոլար
2. «Հորիզոն» ՍՊԸ (ՀՀ) – 195,360.0 հազ. դրամ
3. Trio Project LLC (ՀՀ) – 175.0 հազ. եվրո
4. ООО «Эльдекор XXI плюс» (Ռուսաստան) – 400.0 հազ. ԱՄՆ դոլար

5. «Երէնէրգո» ՓԲԸ (<<) – 776.59 հազ. ԱՄՆ դոլար:

Հայտերի գնահատման արդյունքում Լոտ 1-ի համար պայմանագիրը շնորհվել է BMETERS s.r.l. իտալական կազմակերպությանը՝ 269.9 հազ. եվրո արժեքով: Իսկ Լոտ 2-ի մրցույթի բոլոր առաջարկները մերժվել են՝ որպես էապես ոչ ընդունելի, և Լոտ 2-ի մրցույթը չեղյալ է համարվել, և վերջինիս համար նախատեսված գումարը բաշխվել է գնումների պլանի մյուս տողերի միջև:

Ծրագրի համար սահմանված արդյունքային ցուցանիշների գնահատումն անհրաժեշտ է իրականացնել Ծրագրով նախատեսված՝ Մասիսի, Էջմիածնի և Աշտարակ քաղաքների և նրանց հարևանությամբ գտնվող բնակելի վայրերի ջրամատակարարման ցանցերի վերականգնման աշխատանքների ավարտից, դրանց շահագործման հանձնելուց հետո, ինչպես նաև՝ ջրաչափերի փոխարինման, պոմպակայանների և ջրամբարների ավտոմատացման աշխատանքների ավարտից հետո:

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծրագիր՝ երկրորդ փուլ

Ծրագիրն իրականացվում է Ասիական զարգացման բանկի վարկային, ինչպես նաև՝ ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորման միջոցների հաշվին: Ծրագրի ընդհանուր գումարը կազմում է 50.0 մլն ԱՄՆ դոլար, որից՝ վարկային միջոցներ՝ 40.0 մլն ԱՄՆ դոլար, ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորում՝ 10.0 մլն ԱՄՆ դոլար:

Ծրագրի նպատակն է՝ հասանելի, բարելավված ջրամատակարարման և ջրահեռացման ապահով, վստահելի և կայուն ծառայությունները, որոնք կկառավարվեն առևտրային սկզբունքներով և շրջակա միջավայրի հուսալի փորձով:

Ըստ ծրագրի կառավարման ձեռնարկի (2012թ. հունվար), ծրագրի արդյունքում պետք է բարելավվի մարդկանց առողջությունը և շրջակա միջավայրը 18 քաղաքների և 92 գյուղերի ջրօգտագործողների համար՝ անվտանգ, հուսալի և կայուն ջրամատակարարման միջոցով: Ծրագրով համայնքային ենթակառուցվածքների վերականգնման և բարելավման նպատակով կիրականացվեն գոյություն ունեցող ջրամատակարարման ենթակառուցվածքների բարելավման և փոխարինման աշխատանքներ՝ մոտ 600 կմ նոր մագիստրալային խողովակաշարերի և բաշխիչ ցանցերի վերականգնում, որոնք կմիանան 110000 գոյություն ունեցող և նոր տնային

տնտեսություններին, մոտ 5 պոմպակայանների և մոտ 3 քլորակայանների, ջրի մաքրման մեկ կայանի, օրվա կարգավորման 15 ջրամբարների վերանորոգում, ինչպես նաև 20000 ջրաչափերի տեղադրում առևտրային ընկերությունների և անհատ սպառողների համար:

Ըստ ծրագրի կառավարման ձեռնարկի, ողջ ծրագրի համար ելակետային արժեքներով կատարողական ցուցանիշներից և նշանակետերից են՝

- 24 ժամվա ջրամատակարարում ունեցող տնային տնտեսությունների տոկոսը 2016թ. հասել է 65%,

- մինչև 2016թ. ծրագրի քաղաքների և գյուղերի բնակչության 100%-ի համար առկա է խմելու ջրի հուսալի աղբյուր՝ օրական առնվազն 15 ժամով, որի որակը համապատասխանում է Հայաստանի որակի նորմատիվներին,

- Ընկերության տեխնիկական, ֆինանսական և կառավարչական կարողությունների հետագա բարելավում մինչև 2016թ.-ը,

- ծրագրի ողջ տարածքում¹ տեղադրված է 40000 ջրաչափական հոր,

- մինչև 2016թ. ծրագրի գյուղերի և քաղաքների բնակիչների 100%-ի համար մատչելի կլինի միջին հաշվով օրական առնվազն 15-ժամյա հուսալի խմելու ջրամատակարարում, որը կհամապատասխանի Հայաստանի ջրի որակի նորմատիվներին:

- 2016թ. չհաշվառված ջրի տոկոսը ծրագրի քաղաքներում և գյուղերում կրճատվել է մինչև 70%: 2016թ.-ին վճարների հավաքագրման արդյունավետությունը ծրագրի քաղաքներում և գյուղերում հասել է 95% և այլն:

Դիտարկման փուլում ուսումնասիրվել են Արարատի մարզի բնակավայրերի ջրամատակարարման համակարգերի բարելավման (3 լոտով) աշխատանքների, Արմավիրի մարզի ջրամատակարարման համակարգերի բարելավման (3 լոտով) աշխատանքների, 12 էքսկավատոր-ամբարձիչների, 25000 կոմպլեկտ անհատական բարձր ճշտության ջրաչափերի ձեռքբերման մրցութային գործընթացները:

Ուսումնասիրության արդյունքում պարզվեց՝

¹ հանրապետության 10 մարզերի 18 քաղաքներ և 92 գյուղեր

1. Արարատի մարզի բնակավայրերի ջրամատակարարման համակարգերի բարելավման (3 լոտով) աշխատանքների համար հայտարարված մրցույթին մրցութային փաթեթ ձեռք են բերել 7 հայտատուներ, սակայն հայտ ներկայացրել են նրանցից 5-ը՝

Լոտ 1՝

- “Արարատ-Ճանշին ՍՊԸ և Արտեզիա ՍՊԸ” կոնսորցիում - 933,483.5 հազ. դրամ

Լոտ 2՝

- “ԱԻՍ ՍՊԸ-ՇՄՇ -23 ԲԲԸ” կոնսորցիում - 899,881.7 հազ. դրամ

Լոտ 3՝

- “Եղվարդշին ԲԲԸ - Դորոժնիկ ՍՊԸ” ՀՁ - 579,601.9 հազ. դրամ
- “Արտեզիա” ՍՊԸ - 608,833.1 հազ. դրամ
- “Ազաթ -777” ՍՊԸ - 628,963.3 հազ. դրամ

Գնահատման արդյունքում Լոտ 1-ով հաղթող է ճանաչվել “Արարատ-Ճանշին ՍՊԸ և Արտեզիա ՍՊԸ” կոնսորցիումի առաջարկը՝ 933,483.5 հազ. դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) արժեքով, Լոտ 2-ով՝ “ԱԻՍ ՍՊԸ-ՇՄՇ -23 ԲԲԸ” կոնսորցիումի առաջարկը՝ 899,881.7 հազ. դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) արժեքով, և Լոտ 3-ով՝ “Եղվարդշին ԲԲԸ - Դորոժնիկ ՍՊԸ” ՀՁ-ի առաջարկը՝ 579,601.9 հազ. դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) արժեքով:

2. Արմավիրի մարզի ջրամատակարարման համակարգերի բարելավման (3 լոտով) աշխատանքների համար հայտարարված մրցույթին մասնակցելու հայտ են ներկայացրել հետևյալ կազմակերպությունները՝

Լոտ 1՝

- “Արտաշատշին ՍՊԸ” - 675,192.6 հազ. դրամ
- “Բաղրամյանշին ԲԲԸ” - 728,946.9 հազ. դրամ
- “ՇՄՇ-23 ԲԲԸ” - 750,544.3 հազ. դրամ

Լոտ 2՝

- “Արտեզիա ՍՊԸ” - 583,558.7 հազ. դրամ
- “Էյչ Բի Քնստրաքշն ՍՊԸ – Պառեքս գազ ՍՊԸ” ՀՁ - 501,094.5 հազ. դրամ
- “ՇՄՇ-23 ԲԲԸ” - 573,845.9 հազ. դրամ

Լոտ 3՝

- “Արտեզիա ՍՊԸ- Սանլորետ ՍՊԸ” կոնսորցիում - 564,970.8 հազ. դրամ
- “Էյչ Բի Քնստրաքշն ՍՊԸ – Պառնեքս գազ ՍՊԸ” ՀՁ - 587,202.3 հազ. դրամ
- ՍԱԴԵ - 589,468. 3 հազ. դրամ
- “Ազաթ -777” ՍՊԸ - 575,498.2 հազ. դրամ
- “ՇՄՇ-23” ԲԲԸ - 604,478.7 հազ. դրամ

Գնահատման արդյունքում Լոտ 1-ով հաղթող է ճանաչվել “Արտաշատշին ՍՊԸ”-ի հայտը՝ 675,192.6 հազ. դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) արժեքով, Լոտ 2-ով՝ “Էյչ Բի Քնստրաքշն ՍՊԸ-Պառնեքս գազ ՍՊԸ” ՀՁ-ի հայտը՝ 501,094.5 հազ. դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) արժեքով, և Լոտ 3-ով՝ “Արտեզիա ՍՊԸ-Սանլորետ ՍՊԸ” կոնսորցիումի հայտը՝ 564,970.8 հազ. դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) արժեքով:

3. 12 էքսկավատոր-ամբարձիչների ձեռքբերման մրցույթին մասնակցելու հայտ են ներկայացրել հետևյալ կազմակերպությունները՝

1. «Աշոցք» ՍՊԸ (ԼՂՀ) – 810.86 հազ. եվրո (արդեն ներմուծված)
2. CONRICO International Ltd (Անգլիա) – 769.96 հազ. ԱՄՆ դոլար (CIP, առանց մաքսազերծման արժեքի)
3. CNH International SA (Շվեյցարիա) – 614.54 հազ. եվրո (CIP, առանց մաքսազերծման արժեքի)
4. «Ֆոր Դիրեկշնս» ՍՊԸ (ԼՂՀ) – 732.0 հազ. եվրո (արդեն ներմուծված, ԱԱՀ-ն ներառյալ):

Հայտերի գնահատման արդյունքում գնահատող հանձնաժողովը պարզել է, որ CONRICO International Ltd կողմից ներկայացրած՝ Արտադրողի լիազորագիրը կեղծ է եղել: Մյուս երեք գնառաջարկներից, բոլոր հաշվարկներից և ճշտումներից հետո, ամենացածրն է համարվել «Ֆոր Դիրեկշնս Էլեկտրոնիքս» ՍՊԸ-ի գնառաջարկը՝ 732.0 հազ.² եվրո:³ Վերջինիս հետ 2012թ. դեկտեմբերի 28-ին 732.0 հազ. եվրո արժեքով կնքվել է պայմանագիր՝ 180 օրացուցային օր վերջնաժամկետով (26.06.2013թ.): Նույն օրը՝ 28.12.2012թ.-ին վճարվել է 10% կանխավճարը՝ 39,172.3 հազ. դրամ: Մնացած 90% գումարը՝ 289,023.9 հազ. դրամ, վճարվել է էքսկավատորների հանձնման-

² Որից՝ 120.0 հազ. եվրոն՝ ԱԱՀ-ի արժեքն է, 12.0 հազ. եվրոն՝ տրասնպորտային ծախսերը:

³ Ստացվում է մեկ էքսկավատոր-ամբարձիչի գինը 61.0 հազ. եվրո:

ընդունման օրը՝ 29.05.2013թ.-ին (ԱԱՀ-ի մասով վճարվել է ևս 65,687.3 հազ. դրամ գումար):

ձեռքբերված 12 էքսկավատորներից 6-ը տրամադրվել է Ընկերության Հյուսիսային, 6-ը՝ Հարավային մասնաճյուղերին:

4. Ընկերության առևտրային կորուստների կրճատմանը ուղղված միջոցառումների ռազմավարության շրջանակներում, 2013թ.-ին վերանայված գնումների պլանով նախատեսվել է 25000 կոմպլեկտ անհատական բարձր ճշտության ջրաչափերի ձեռքբերում՝ միջազգային մրցույթի միջոցով, 630.0 հազ. ԱՄՆ դոլար նախահաշվային արժեքով: Բարձր ճշտության ջրաչափերի ձեռքբերման մրցույթի համար անհրաժեշտ գումարի մի մասը՝ մոտ 353.0 հազ. ԱՄՆ դոլար տրամադրվել է Չբաշխված միջոցներից, իսկ մոտ 277.0 հազ. ԱՄՆ դոլար տրամադրվել է «Պոմպեր և կառավարման վահանակներ» մրցույթի շրջանակներում գոյացած խնայված գումարից:

25000 կոմպլեկտ անհատական բարձր ճշտության ջրաչափերի մատակարարման համար մրցութային փաթեթ ձեռք են բերել 9 ընկերություն, սակայն հայտ ներկայացրել են հետևյալ 2 ընկերությունները՝

- «Agat-777 LLC – Baylan Olcu Aletleri San Ve Tic LTD STI» կոնսորցիում – 508.44 հազ. ԱՄՆ դոլար (EXW),
- B METERS s.r.l – 340.95 հազ. եվրո (CIP):

Ֆինանսական գնահատման արդյունքում, ճշտումներից⁴ և մեկ արժույթի բերելուց հետո հաղթող է ճանաչվել «Agat-777 LLC – Baylan Olcu Aletleri San Ve Tic LTD STI» կոնսորցիումը, որի հետ 25000 կոմպլեկտ անհատական բարձր ճշտության ջրաչափերի ձեռքբերման համար մատակարարման պայմանագիրը կնքվել է 523.44 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով (ներառյալ՝ 15.0 հազ. ԱՄՆ դոլար տրանսպորտային ծախսերը):

Ծրագրով նախատեսված ցուցանիշների կատարումը պետք է գնահատել Ծրագրի շրջանակներում իրականացվող աշխատանքների, մասնավորապես՝ գոյություն

⁴ գնահատման ընթացքում բացառվել են հարկերի արժեքը՝ Agat-777 LLC – Baylan Olcu Aletleri San Ve Tic LTD STI» կոնսորցիումի առաջարկից հանվել է 84.0 հազ. ԱՄՆ դոլար հարկերը, փոխարժեքները՝ 1 ԱՄՆ դոլար=404.97 ՀՀ դրամ և 1 եվրո=557.64 (1 եվրո=1.38 ԱՄՆ դոլար)

ունեցող ջրամատակարարման ենթակառուցվածքների բարելավման և փոխարինման աշխատանքների ավարտից և շահագործումից հետո:

Հայաստանի փոքր համայնքների ջրային ծրագիր

Ծրագիրն իրականացվում է Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի, Եվրամիության վարկային, դրամաշնորհային, ինչպես նաև՝ ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորման միջոցների հաշվին: Ծրագրի ընդհանուր գումարը կազմում է 25.6 մլն եվրո, որից՝ վարկային միջոցներ՝ 13.0 մլն եվրո, դրամաշնորհային միջոցներ՝ 8.3 մլն եվրո, ՀՀ պետական բյուջեի համաֆինանսավորում՝ 4.3 մլն եվրո:

Ծրագրի նպատակն է՝ օժանդակել Տավուշի, Լոռու, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի, Սյունիքի և Վայոց Ձորի մարզերում համայնքային ջրամատակարարման բարելավման և կեղտաջրերի մաքրման կայանների և կոյուղաջրերի կոլեկտորների վերակառուցման գործում:

Ծրագրի շրջանակներում վերականգնվելու են Տավուշի, Լոռու, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի, Սյունիքի և Վայոց Ձորի մարզերի 17 փոքր քաղաքների ջրամատակարարման, կոյուղու և ջրի մաքրման ենթակառուցվածքները՝ ներառյալ

- ջրաբաշխման ցանցի վերականգնումը, մասնավորապես՝ հին խողովակների փոխարինում, նոր պոմպակայանների և բաշխիչ խողովակների տեղադրում,
- աղբյուրների պահպանության ապահովում՝ սանիտարական գոտիների ստեղծման հետ միասին, հորատանցքերի վերականգնում և փորում, պոմպակայանների, ջրամբարների և քլորացման կայանների վերականգնում կամ ստեղծում,
- Դիլիջան և Ջերմուկ քաղաքներում ջրամաքրման նոր կայանների ստեղծում և գործող կայանների արդիականացում:

Դիտարկման փուլում ուսումնասիրվել են Սպիտակի, Ջրաշենի և Ախթալայի ջրամատակարարման ցանցերի բարելավման աշխատանքների, Դիլիջան քաղաքի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ցանցերի բարելավման աշխատանքների, Սևան քաղաքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգման աշխատանքների

և Կապան քաղաքի ջրամատակարարման ցանցի բարելավման աշխատանքների համար հայտարարված մրցույթային գործընթացները:

Ուսումնասիրության արդյունքում պարզվեց՝

1. Սպիտակի, Զրաշենի և Ախթալայի ջրամատակարարման ցանցերի բարելավման աշխատանքների մրցույթի համար հայտարարված վերջնաժամկետում հայտ են ներկայացրել հետևյալ 7 ընկերությունները՝

- Եղվարդշին ԲԲԸ - 1,873.7 հազ. եվրո,
- Արտեզիա ՍՊԸ - 1,887.6 հազ. եվրո,
- Բաղրամյանշին ԲԲԸ - 1,890.5 հազ. եվրո,
- Սպիտակ-1 ԲԲԸ - 1,799.6 հազ. եվրո,

Ամենացածր գին առաջարկած հայտատուն՝ Սպիտակ-1 ԲԲԸ-ն գնահատվել է որպես պայմանագիրն իրականացնելու համար համապատասխան որակավորում և կարողություններ ունեցող, արդյունքում՝ վերջինիս հետ պայմանագիրը կնքվել է 986,925.2 հազ. դրամ (ԱԱՀ ներառյալ) արժեքով, որը համարժեք է 1,799.6 հազ. եվրոյի (ԱԱՀ ներառյալ):

2. Դիլիջան քաղաքի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ցանցերի բարելավման աշխատանքների մրցույթի համար հայտարարված վերջնաժամկետում հայտ են ներկայացրել հետևյալ 7 ընկերությունները՝

- SADE CGTH SA - 2,503.8 հազ. եվրո,
- Արփա-Սևան ԲԲԸ - 2,501.5 հազ. եվրո,
- ԱՐՏԱՇԱՏՇԻՆ ՍՊԸ - 2,624.5 հազ. եվրո,
- ԱԻՍ ՍՊԸ - 2,393.8 հազ. եվրո,
- Պառեքս-Գազ ՍՊԸ - 2,381.6 հազ. եվրո,
- Արտեզիա ՍՊԸ - 2,377.8 հազ. եվրո,
- ՇՄՇ-23 ԲԲԸ - 2,289.8 հազ. եվրո:

ԱՐՏԱՇԱՏՇԻՆ, ԱԻՍ և Պառեքս-Գազ ՍՊԸ-ների առաջարկները չեն համապատասխանել պահանջներին, իսկ մյուս առաջարկներից ամենացածր գին առաջարկած հայտատուն՝ ՇՄՇ-23 ԲԲԸ-ն գնահատվել է որպես պայմանագիրն իրականացնելու համար համապատասխան որակավորում և կարողություններ

ունեցող: Արդյունքում՝ մրցույթի արդյունքում հաղթող է ճանաչվել ՇՄՇ-23 ԲԲԸ-ի առաջարկը՝ 2,289.8 հազ. (առանց ԱԱՀ) եվրո արժեքով:

3. Սևան քաղաքի ջրամատակարարման համակարգի վերանորոգման աշխատանքների մրցույթի համար հայտարարված վերջնաժամկետում հայտ են ներկայացրել հետևյալ 7 ընկերությունները՝

- Արարատ Ճանշին ՍՊԸ - 1,114.3 հազ. եվրո
- Աշոցք ՍՊԸ - 1,212.5 հազ. եվրո
- ԱԻՍ ՍՊԸ - 1,146.9 հազ. եվրո
- Արտեզիա ՍՊԸ - 1,095.9 հազ. եվրո
- Պառեքս-Գազ ՍՊԸ - 1,256.7 հազ. եվրո
- ՇՄՇ-23 ԲԲԸ - 1,079.9 հազ. եվրո
- Ազաթ-777 ՍՊԸ - 1,101.2 հազ. եվրո

Գնահատման արդյունքում ՇՄՇ-23 ԲԲԸ-ի հայտը գնահատվել է որպես պայմանագիրն իրականացնելու համար համապատասխան որակավորում և կարողություններ ունեցող ընկերություն և որն առաջարկել է ամենացածր մրցութային գինը՝ 1,079.9 հազ. եվրո (առանց ԱԱՀ-ի):

4. Կապան քաղաքի ջրամատակարարման ցանցի բարելավման աշխատանքների մրցույթի համար հայտարարված վերջնաժամկետում հայտ են ներկայացրել հետևյալ 7 ընկերությունները՝

- MAGMA CONSTRUCTION COMPANY - բացման գինը՝ 3,256.1 հազ. եվրո, գնահատված գինը՝ 3,311.3 հազ. եվրո,
- Կոնսորցիում “Four Directions LLC - Աշոցք ՍՊԸ” 1,383,527.5 հազ. դրամ, գնահատված գինը՝ 2,526.7 հազ. եվրո,

Ամենացածր գին առաջարկած հայտատուն՝ “Four Directions LLC - Աշոցք ՍՊԸ”-ն գնահատվել է որպես պայմանագիրն իրականացնելու համար համապատասխան որակավորում և կարողություններ ունեցող:

Ծրագրով նախատեսված՝ Տավուշի, Լոռու, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի, Սյունիքի և Վայոց Ձորի մարզերի 17 փոքր քաղաքների ջրամատակարարման, կոյուղու

և ջրի մաքրման ենթակառուցվածքների վերականգնման, Դիլիջան և Ջերմուկ քաղաքներում ջրամաքրման նոր կայանների ստեղծման և գործող կայանների արդիականացման աշխատանքների ավարտից հետո կարելի է գնահատել Ծրագրի նպատակների կատարման արդյունավետությունը:

Եզրակացություն

Ուսումնասիրված երեք ծրագրերով նախապես **սահմանված արդյունքային ցուցանիշների կատարումն անհրաժեշտ է գնահատել ծրագրերի ավարտից, մասնավորապես՝ բոլոր աշխատանքների ավարտական ակտերի ստորագրումից և դրանց շահագործման հանձնելուց հետո:** Այսպես՝

ա/ Համաշխարհային բանկի ֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագրով նախատեսված արդյունքային ցուցանիշների կատարումը պետք է գնահատել՝

- Անհատական ջրաչափերի, ավտոմատացման համակարգերի, քլորի չափման և այլ սարքավորումների՝ ծրագրով նախատեսված շահառուների մոտ տեղադրման աշխատանքների ավարտից հետո,
- Մասիս, Աշտարակ և Էջմիածին քաղաքների և դրանց հարակից մի շարք գյուղերի ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման աշխատանքների ավարտման և շահագործման հանձնելու աշխատանքներից հետո:

Վերը թվարկված միջոցառումների արդյունքում կգնահատվի՝ արդյոք ավելացել է շահառուներին մատուցվող ծառայությունների օրական տևողությունը (օրական միջին կշռված տևողությունը՝ 12.30 ժամից հասցնելով 16.60-ի), բարելավվել է մատակարարվող ջրի որակը և բաժանորդների սպասարկումը, արդյոք ընտրված տարածքներում կրճատվել է չհաշվառված ջրի միջին կշռված ցուցանիշը՝ 83.5%-ից 70%, և ավելացել վճարների հավաքագրման մակարդակը՝ 93.5%-ից 98%:

բ/ Ասիական զարգացման բանկի ֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագրով նախատեսված արդյունքային ցուցանիշների կատարումը պետք է գնահատել՝

- Ամբարձիչ էքսկավատորների, ուլտրաձայնային հոսքաչափերի, որոնման սարքերի, փականների և խողովակների, պոմպերի և կառավարման

վահանակների, անհատական ջրաչափերի ձեռքբերման, տեղադրման և օգտագործման արդյունքում,

- Մի քանի տասնյակ քաղաքների և գյուղերի ջրամատակարարման համակարգերի վերակառուցման աշխատանքների ավարտման և շահագործման հանձնելուց հետո:

Նշված աշխատանքների արդյունքում կգնահատվի ծրագրով նախատեսված կատարողական ցուցանիշների կատարումը՝ 24-ժամյա ջրամատակարարում ունեցող տնային տնտեսությունների տոկոսը 2016թ.-ին պետք հասնի 65%, ծրագրի քաղաքների և գյուղերի բնակչության 100%-ի համար պետք է լինի խմելու ջրի հուսալի աղբյուր՝ օրական առնվազն 15 ժամով, ծրագրի ողջ տարածքում պետք է տեղադրված լինեն 40000 ջրաչափական հոր, 2016թ. չհաշվառված ջրի տոկոսը ծրագրի քաղաքներում և գյուղերում պետք է կրճատվի մինչև 70%, իսկ վճարների հավաքագրման արդյունավետությունը ծրագրի քաղաքներում և գյուղերում պետք է հասնի 95%:

գ/ Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի աջակցությամբ իրականացվող ծրագրի շրջանակներում Տավուշի, Լոռու, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի, Սյունիքի և Վայոց Ձորի մարզերի քաղաքների ջրամատակարարման, կոյուղու և ջրի մաքրման ենթակառուցվածքների վերակառուցման աշխատանքների արդյունավետությունն անհրաժեշտ է գնահատել կնքված պայմանագրերի ավարտից և այդ աշխատանքները շահագործման հանձնելուց հետո:

Առաջարկություններ

«Հայքրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ին՝

Ձեռնարկել միջոցներ՝ ծրագրերով նախատեսված բոլոր աշխատանքները ծրագրին համապատասխան ավարտելու, ինչպես նաև՝ ծրագրերով սահմանված արդյունքային ցուցանիշների կատարումն ապահովելու ուղղությամբ՝

- շահառուներին մատուցվող ծառայությունների օրական տևողության ավելացում,
- 24-ժամյա ջրամատակարարում ունեցող տնային տնտեսությունների տոկոսի ավելացում,
- նախատեսված քանակներով ջրաչափերի տեղադրում,

- մատակարարվող ջրի որակի և բաժանորդների սպասարկման բարելավվում,
- չհաշվառված ջրի ցուցանիշի կրճատում,
- վճարների հավաքագրման մակարդակի ավելացում: